Posudek vedoucího diplomové práce:
Bc. Ester Černá: „Právo na příznivé životní prostředí“

Diplomová práce Ester Černé na téma „Právo na příznivé životní prostředí“ má celkem 87 stran, vlastní text práce má včetně poznámek pod čarou 185 867 znaků včetně mezer. Práce se skládá celkem ze čtyř dále členěných kapitol, nečíslovaného úvodu a závěru, seznamu pramenů, seznamu použitých zkratek a česky a anglicky psaného abstraktu a seznamu klíčových slov. Splňuje tak formální náležitosti diplomové práce. Práce byla odevzdána 18. února 2021.

Aktuálnost tématu. Zvolené téma diplomové práce je bezesporu vysoce aktuální a vhodné pro zpracování na úrovni diplomové práce. Právo na příznivé životní prostředí patří mezi relativně nová základní práva, jeho vymezení a zakotvení na úrovni vnitrostátní i mezinárodní se stále vyvíjí. Význam práva na příznivé životní prostředí vystupuje do popředí mimo jiné i s ohledem na závažnost klimatických změn a jejich dopadů. Způsob zpracování tématu jeho aktuálnost plně reflektuje.

Náročnost tématu. Téma práce považuji za poměrně náročné. Vyžaduje schopnost práce s širším okruhem pramenů včetně judikatury a to nejen na vnitrostátní úrovni. Předpokladem pro adekvátní zpracování tématu je schopnost kritického myšlení, výborné znalosti materie a pochopení vzájemných souvislostí řady otázek. Určitou výhodu poskytuje existence poměrně širokého okruhu pramenů.

Formální a systematické členění práce. Práce je uspořádána do čtyř dále členěných kapitol a nečíslovaného úvodu a závěru. Používá tři úrovně členění. Struktura práce sleduje logiku „od obecného ke zvláštnímu“. Po vymezení základních pojmů se práce věnuje zakotvení práva na příznivé životní prostředí v mezinárodním kontextu a představuje základní přístupy k tomuto právu, po té je věnován prostor přístupu k ochraně práva na příznivé životní prostředí v evropském systému ochrany lidských práv. Čtvrtá kapitola se pak věnuje vnitrostátní právní úpravě. K zvolené struktuře práce nemám žádné výhrady, považuji ji za vhodnou a umožňující logické a komplexní zpracování tématu diplomové práce.

Hodnocení práce. Posuzovaná diplomová práce zachycuje zvolené téma velmi přehledně, autorce se podařilo velmi přesně vystihnout to nejpodstatnější, zaměřit se na stěžejní otázky tématu a ty zpracovat tvůrčím způsoben s využitím odpovídajících pramenů a zejména soudní judikatury jak ESLP tak vnitrostátních soudů. Oceňuji vyvážený prostor věnovaný východiskům právní úpravy, mezinárodnímu zakotvení a vnitrostátnímu právu. V případě analýzy vnitrostátního zakotvení práva na příznivé životní prostředí je prostor dán nejen otázce subjektu, kterému literatura i judikatura věnuje nejvíce pozornosti, ale také charakteru tohoto práva a jeho obsahu.
Oporu zpracování tématu sice autorce poskytuje velké množství pramenů a judikatury, v tomto ohledu má práce do značné míry kompilační charakter, nicméně autorka se názory a stanoviska literatury a soudů snaží také komentovat a zaujímá k nim vlastní stanoviska. Drobnou výhradu mám k závěru práce, který sice dobře shrnuje jednotlivé části práce a závěry z nich vyplývající, postrádám v něm však více úvah a vlastních stanovisek autorky. Autorce se však nepochybně podařilo splnit v úvodu vytčený cíl práce *přiblížit možné podoby vztahu environmentální ochrany a ochrany lidských práv uplatňující se v mezinárodním právu a skrze zmapování historického vývoje práva na příznivé životní prostředí na mezinárodní úrovni se dostat až k úrovni vnitrostátní a představit podobu zakotvení tohoto práva v českém právním řádu*.

Jazyková a grafická stránka je na standardní úrovní a nemám k ní připomínky. Práce s literaturou je precizní, práce je zpracována na základě poměrně širokého okruhu pramenů včetně cizojazyčných a velkého množství soudní judikatury.

Návrh klasifikace a doporučení k obhajobě: Celkově hodnotím diplomovou práci Bc. Ester Černé jako výbornou a jako takovou ji doporučuji k ústní obhajobě.

Otázky k obhajobě:

1) Věnujte se Nálezu Ústavního soudu ze dne 26. ledna 2021, sp. zn. Pl. ÚS 22/17, jeho odůvodnění i disentnímu stanovisku.
2) Jaké existují v právním řádu ČR nástroje soudní ochrany práva na příznivé životní prostředí. Věnujte se nejen veřejnoprávním, ale též soukromoprávní nástrojům ochrany a zhodnoťte jejich účinnost.

V Praze dne 21. 3. 2021 JUDr. Martina Franková, Ph.D.